

Högskola

- Hur personer med olika funktionsnedsättningar använder internet

Datainsamlingsperiod: 2017-05-01 till 2017-10-09

Antal svarande: 227

Publiceringsdatum: 2018-01-31

Begripsam

www.begripsam.se

Stefan Johansson

Stefan.johansson@begripsam.se

0708-23 10 64

Om rapporten och undersökningen

Detta är en delrapport i undersökningen Svenskarna med funktionsnedsättning och internet.

Undersökningen har genomförts av Begripsam med vetenskapligt stöd från KTH. Den har finansierats av Post- och telestyrelsen, Konsumentverket och med egna medel från Begripsam samt stort ideellt engagemang från kontaktpersoner i föreningar och organisationer som hjälpt oss med att förmedla information om undersökningen. Frågor och svarsalternativ har utarbetats av medlemmar i föreningen Begripsam.

Undersökningen kompletterar den officiella statistiken om vad svenskar gör på internet och hur de tycker smarta telefoner, datorer och surfplattor fungerar. De personer som deltagit i undersökningen har olika diagnoser, funktionsnedsättningar och svårigheter.

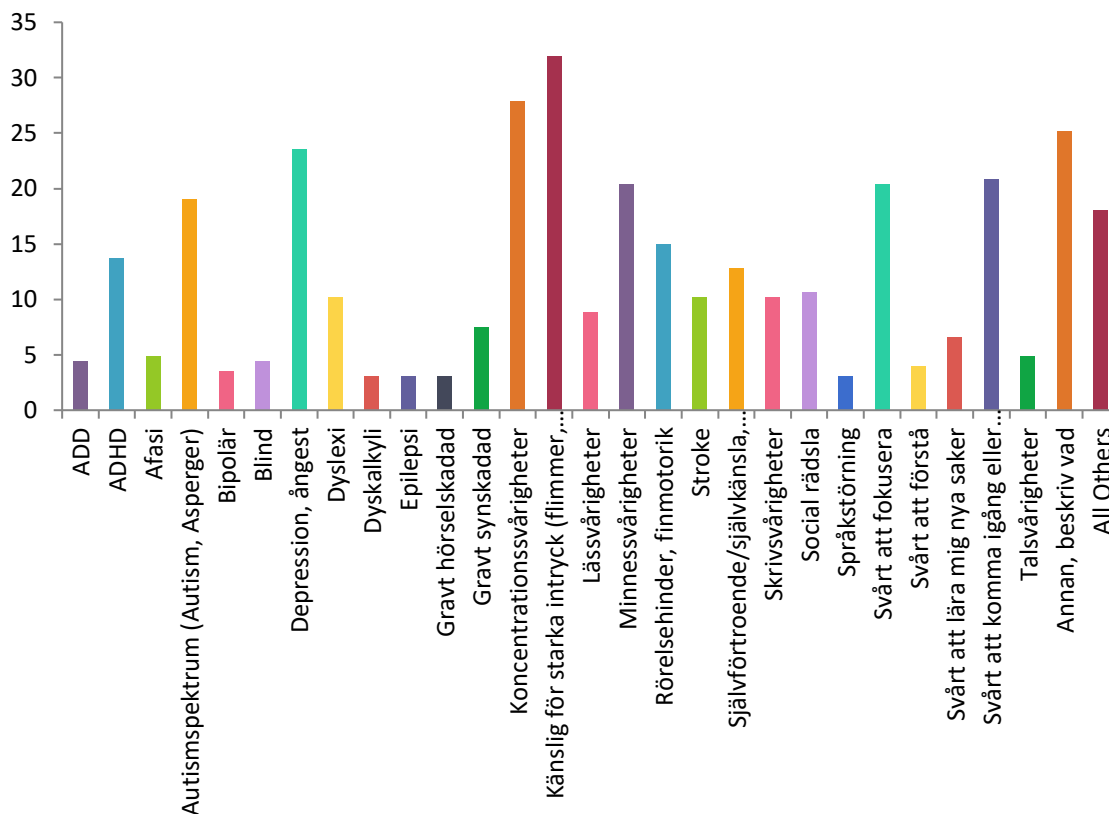
Mer information om undersökningen hittar du på www.begripsam.se

Innehåll i rapporten

Om rapporten och undersökningen.....	2
Diagnoser och svårigheter	3
Internet.....	7
Smart telefon.....	32
Dator.....	37
Surfplatta.....	39
Bakgrundsuppgifter	42
Begripsam AB	51

Diagnoser och svårigheter

Vilken eller vilka av dessa diagnoser, funktionsnedsättningar eller svårigheter har du?

	Procent	Antal
ADD	4.4%	10
ADHD	13.7%	31
Afasi	4.9%	11
Autismspektrum (Autism, Asperger)	19.0%	43
Bipolär	3.5%	8
Blind	4.4%	10
CP	1.3%	3
Depression, ångest	23.5%	53
Dyslexi	10.2%	23
Dyskalkyli	3.1%	7
Döv	2.2%	5
Dövblind	1.8%	4

Epilepsi	3.1%	7
Gravt hörselskadad	3.1%	7
Gravt synskadad	7.5%	17
Koncentrationssvårigheter	27.9%	63
Känslig för starka intryck (flimmar, ljus, ljud)	31.9%	72
Lässvårigheter	8.8%	20
Minnessvårigheter	20.4%	46
MS	0.4%	1
Parkinson	0.4%	1
Rörelsehinder, finmotorik	15.0%	34
Stroke	10.2%	23
Schizofreni	1.8%	4
Självförtroende/självkänsla, bristande	12.8%	29
Skrivsvårigheter	10.2%	23
Social rädsla	10.6%	24
Språkstörning	3.1%	7
Svårt att fokusera	20.4%	46
Svårt att förstå	4.0%	9
Svårt att lära mig nya saker	6.6%	15
Svårt att komma igång eller avsluta saker	20.8%	47
Talsvårigheter	4.9%	11
Annan, beskriv vad	25.2%	57

Annan, beskriv vad

Migrän (5)
Kronisk migrän (4)
Tourettes syndrom (2)
Afasi och hyperakusi
Blefarospasm
Cykloid psykos
Eller Danlos syndrom
Förvärvad hjärnskada, igenkänningsvårigheter, nedsatt lokalsinne
Förvärvad hjärnskada.
Gastropares, Ryggbesvär samt Rullstolsburen i kombination med kryckor. Diabetes men

Polyneuropati, Diabetes innebär kontroll av blodsockermätning Frukost,lunch,middag inför sänggående. Beräkning av intag av kolhydrater, Insulin morgon, Lunch, Middag och Kväl. Problem med sköldkörtel samt livslång mediciner med Levaxin. Blodtrycks tabletter samt tabletter för kramper. Opererad i ryggrad för diskbrock Central, spinal Stenos.Diacip för magbesvären.

Gångsvårigheter

Hjärntrötthet

Hörselnedsättning

Insulinbehandlad diabetes

Komplext smärttillstånd. Kognitiva svårigheter efter trafikskador

Kronisk huvudvärk

Ledgångsreumatism

Lässvårigheter och OCD

Migrän kronisk

Migrän med Aura

Migrän, kopplat till ett komplicerat synfel

Migrän, kronisk

Moya-Moya

Muskeldystrofi

Nedsatt syn

Ocd

Okänt virus som drabbade hjärnan i 5-6-årsåldern o orsakade förstånds o funktionsnedsättning

Progressiv sällsynt diagnos

Psykos

Psykos känslighet

Reumatisk sjukdom med stelhet som följd av upprepade inflammationer

Reumatoid artrit

Svårt smärtproblematik, hjärntrötthet o kognitiva nedsättningar efter hjärnskada / trafikskdadad /

Synskada/nedsättning pga ögonsjd men ej grav tror jag. Jag befinner strax ovanför gränsen för det. .

Synskadad

Traumatisk hjärnblödning

Utmattningsyndrom, psoriasisartrit, binjurebarkssvikt

artros

dystymi

kronisk migrän

migrän

polyneuropati samt nedsatt syn och nedsatt hörsel

postpolio

smärta, neurogena symptom nack-,ryggskada

synsvag

traumatisk hjärnskada

utmattningssyndrom

Ångest, oro, svårt att fokusera text, svår smärtproblematik tex händer nacke rygg

Ögonsjukdom, synnedsättning

Internet

Använder du internet?

	Procent	Antal
Ja	100.0%	224

Tycker du att det är svårt att använda internet och i så fall varför?

	Procent	Antal
Jag tycker inte det är svårt att använda internet	63.5%	139
Det är svårt att söka information	7.8%	17
Det är svårt att navigera, att hitta till rätt ställe	20.1%	44
Det är svårt att använda tjänster (till exempel fylla i blanketter, köpa och beställa saker)	19.6%	43
Det är svårt att förstå innehåll	5.9%	13
Det är svårt med lösenord	18.3%	40
Det är svårt för att design och utformning är störande	20.1%	44
Det är svårt för att det inte fungerar med mina hjälpmedel	7.8%	17
Det är svårt men jag kan inte beskriva varför	2.7%	6
Annat, beskriv vad	16.4%	36

Annat, beskriv vad

På många hemsidor är text den i form av bilder vilket gör att talsyntesen inte kan tolka och läsa upp texten.
Afasi
Att vete vad som kommer från en säker källa.
Bladdra mellan olika sidor och inte klarar hålla i minnet vad det stod eller vad man skrivit. Får ingen överblick och då blir det svårt att hantera.
Blinkande/rörlig reklam är extremt störande.
Blir lätt störd och stressad av reklam, mycket text, kondenserad information och känner att jag inte riktigt hinner med med rädsla att göra fel.
Blir snabbt uttröttad och smärtpåverkad
Det kan vara svårt att tolka information som är allt för byråkratiskt eller fackspråkligt formulerad.
Det är inte svårt - det är bra.
Det är nästan omöjligt att få pedagogisk träning i att använda de fantastiska möjligheter som finns.

Det är helt omöjligt att komma vidare och använda dessa fina möjligheter som finns. Lärotillfällen saknas och man kan inte ensam uppfinna handhavandet. I vissa fall krockar hjälpprogrammen med t.ex Powerpoint, Uppläsningsprogram. Läser 1 sida av de 5 som finns och liknande.

Jag har luckor i mitt kunnande.

Jag tror att min envishet hjälper mig.

Kan inte använda mig av digital teknik när jag är dålig

Kraftigt trötthet, hjärntrötthet samt kraftigt smärtpåverkande

Man ändrar layout på sidor man är van att se på tidigare sätt

Med mitt textförstoringsprogram blir det svårt att få överblick

Otillgänglighet vid ljudmaterial

Stavning

Svårt använda datorskärm generellt

Svårt att få text större trots inställning. Allt är inte anpassat till mobilvyär

Svårt att navigera kan bero på dålig funktion med mina hjälpmedel. De delar av internet som fungerar bra med mina hjälpmedel är inte svåra att använda.

Svårt på grund av hur ont det gör i mina händer

Teknikstrul

Vissa hemsidor är otydligt uppbyggda

allt är svårt för blinda

att skriva

fönsteröppningar, klickknappar byter plats, filmsnutt som rör på sig samtidigt över skärmen mm. storlek, tpsnitt

ibland helt för mig ologiska upplägg på vissa sidor

nojor

när det är andra människor med och jag ska visa något. Huvudet blir tomt.

ologiska sökvägar, insprängd reklam

problem med captcha kod för att verifiera att jag inte är en robot. Funkar inte med ljudfil heller

svårt skriva text, har tjocka fingrar

Är extremt ljuskänslig

Om du tycker att internet är svårt: Beskriv gärna mer i detalj varför internet är svårt.

90% av människans sinnesintryck är visuellt baserat. Internet i avsevärt högre grad. Därför är det självklart att funktionen för oss med grav synskada är starkt nedsatt trots skärmläsningsprogram

som jaws eller vo.

Allt blir svårt för jag kan inte skriva, jag har bara en hand.

Att använda bankdosa när jag ska betala. Man måste klara av det på tre minuter. Jag hinner inte. Blanketter kan också vara otydliga. Svårt också med videor som startar av sig själva.

Att förstå att jag skriver rätt sak på rätt plats speciellt när jag handlar eller beställer saker via nätet

Att hitta saker som hamnat i ett "moln". Att förstå hur "molnen" fungerar. Att förstå hur enheter samordnas via "molnen".

Att inte få kontakt med läkare tillräckligt snabbt som kan min sällsynta diagnoser i Sverige. Att behöva logga in på Vårdguiden 1177 för att få kontakt, vänta 1-3 dagar när det handlar om livsnödvändiga åtgärder. Som tur är finns mailkontakt utomlands som kan svara på 15 min...Det är inte internetsom är svårt men systemet för sällsynta dilemman med vårdkontakter

Att så mycket är så otillgängligt. Svårt att få överblick. Till och med svårt att veta om jag har sett allt. Hade t.ex. alla bilder alt-texter och uppfattade skärmläsaren allt. Bildcaptcha är svåra. Det tar mycket längre tid än för andra.

Betala räkningar med bankdosa. Svårt med tidsbegränsning i samband med det ovan nämnda.

Blir smärtpåverkad av att använda dator. Blir fort uttröttad (hjärntrötthet) Orkar inte ta in när mycket information/text. Många webbsiter krånglar ofta. Är väl för långsam då jag ofta blir utloggad under användandet eller t ex vid försök att beställa innehållet i en varukorg försvinner. Hinner/orkar ej klart

Bortsatt från det jag sagt redan så gör min synnedsättning och kroniska migrän att det är svårt att fokusera på en skärm. Allt flimrar

Bristande överblick, rädd för virus bli lurad osv. Förstå hur man skall söka på sidorna. Webbadresser, olika funktioner inom appar osv är svåra.

Den sista förändringen som de flesta har gjort gör att jag inte hittar något längre. Det är liksom gömt bakom en "knapp" uppe i en hörna. Dessutom stör den fula färgen som har börjat användas. Man ser ju inget annat än färgen

Det blir svårt när hemsidor är ostrukturerat uppbyggda och liksom förutsätter att man ska förstå deras fackspråk. Svårt när det inte finns filter för att t.ex. minska antalet produkter i en lista om man vill handla på nätet. Klarar inte att bläddra i långa listor och hantera mycket information på en gång. Det är ju egentligen fantastiskt att kunna handla på nätet när man blir övertrött av t.ex. shoppingcentrum men då behöver sidorna funka bättre.

Det enda som är svårt är filmer utan text eftersom jag då inte hör. Sådana filmer verkar öka.

Det finns för många val som sätter igång mina associationer till annat, ibland lockande saker som jag söker vidare på istället för att söka den information jag behöver.

Det kan vara svårt när hemsidor har störande reklam eller information som bara kan klickas bort med stor precision. Eller flimrande bilder som kan utlösa migrän.

Det kan vara svårt när sidorna inte fungerar med mitt hjälpmedelsprogram.

Det är ofta för liten, för tunn eller för svag text och kontraster är för små. Använder jag zoomtext kan jag inte få överblick. Missar saker utanför mitt synfält när det ligger en massa från kant till kant-bättre med mindre antal detaljer och mindre info/ kvadratmeter .Bättre hålla en mera rak linje och samlad info där man är.

Det är för mycket för hjärnan ibland. Rörlig reklam eller mycket information eller instruktioner.

Det är för mycket information, svårt att sovra, bars källkritisk

Det är inte alltid användarvänligt, särskilt när ändå arbetsgivaren vill att man ska arbeta digitalt.

Det är lätt att använda och jag använder det mycket. Dock har jag mycket svårt med att begränsa mig och måste ha tydliga ramar för att det är för mycket information och jag klarar inte riktigt av mängden av information som är tillgänglig. Så inte svårt med att hitta, men svårt med att sortera och att det finns för mycket. Och så är jag mycket för källkritik och det tar också mycket tid på internet. Plus att många sidor är jobbigt för sinnet, jag behöver stadiga översiktliga sidor, inte blogg eller "flashy";

Det är mkt reklam som blinkar, rör sig eller låter och tar upp stor del av skärmytan. Det är också många pop-ups som distraherar. På vissa sidor går det inte heller att ändra textstorleken (är närsynt).

Det är ofta för mycket information, paketerat på ett otillgängligt sätt. Både design, teknik och innehåll (text) behöver samspela för att det ska fungera med alla hjärnor.

Det är störande när jag skulle klocka en punkt då dyker det upp en ruta med text som är mkt störande .

Det är svårt när sidorna inte är gjorda enligt den standard som de ska följa för att vara tillgängliga för oss som använder någon form av skärmläsare. Svårt när länkarna inte är ordentligt märkta eftersom jag då inte vet vad jag går in på och dåligt märkta knappar gör att jag inte vet vad jag gör för olika val. Svårt också när all text står och visas i en bild, då läser inte min skärmläsare alls. Sidorna som däremot följer tillgänglighetsstandarden går oftast utan problem.

Det är svårt till exempel i myndighetskontakter och när man ska hålla reda på olika snarlika termer (ett exempel är Sjukpenning/Sjukersättning som ju är två helt olika saker men lätta att förväxla). Det kan vara svårt att reda ut vilken blankett eller vilket formulär som är rätt att använda i vilken situation osv.

Det är väldigt många tjänster som inte fungerar ihop med VoiceXpress. många tjänster hamnar i time out när man inte är snabb nog. att fylla i lösenord och skriva ut kontokortsuppgifter blir omöjligt.

Dålig sökfunktion på hemsidor Ofta ger dessa inte förslag på vad man letar efter likt Google.

Dåligt anpassat för att enkelt kunna orientera sig, hitta information och fylla i information med hjälp av talsyntes

En massa reklam fladdrar och rör sig ofta på sidan med information som man önskar, då svårt att hittade jag söker. Blir irriterad när det går i gång någon ljudinspelning, tappar koncentrationen.

Ibland svårt att veta vad man skall söka på fast man vet vad man vill få reda på.

Formulär och webbutiker är inte standardiserade, vilket gör att jag måste lista ut varje gång hur jag ska göra. Det tar jättemycket tid och energi, och ofta hinner jag få timeout innan jag hinner slutföra ett formulär/köp/liknande så att jag måste börja om från början igen.

För mycket onödiga saker på sidorna. Angående lösenord så hade det bästa varit om man istället identifierar sig med mobilt bank-id överallt, det skulle vara så enkelt

Hitta rätt sökord. Veta vilka sidor som är säkra. Vad man får och inte bör klicka på (virus)

Ibland fungerar det inte.

Ibland svårt att läsa/se, när bakgrundsfärgen inte kontrasterar tillräckligt mot text, bilder etc.

Internet behöver inte vara svårt. Det är röriga hemsidor some är svåra, sidor med massor av flashar och popups och annonser, så att man inte hittar den "riktiga" informationen. Ibland är bakgrunden mörk eller mönstrad, då kan jag inte läsa texten. Ibland är texten superliten, då är det också svårt. En annan svårighet är "captchas", som kan vara omöjliga att tolka.

Internet blir svårt när den som gjort en hemsida inte följer www-konsortiets riktlinjer om webbtillgänglighet. det kan betyda att knappar inte går att hitta, att länkar inte går att hitta, att kryssrutor inte går at thitta, att komboboxar inte går att navigera i och välja t ex. Ticket Masters hemsida fungerar inte t ex liksom inte heller Euro Florist.

Internet är bra

Jag kan inte använda Google för sökning då jag inte vet hur man gör. Det är samma sak med Linkedin, Facebook, Stay friends. Jag har åtskilliga gånger skrivi till Stay Friends att jag inte kan vara med om de inte ordnar så synskadades hjälpprogram kan användas. Jag skrev 5 skrivelser till dom innan jag kunde avsluta prenumerationen. Nu peppras jag varje dag med saker som S.F, vill att jag skall delta i eller titta på. Det är en stor avsaknad av att våra hjälpprogram måste kunna användas. Ta t.ex 1177 som fortfarande inte kan användas!!!! När det gäller I-phone så finns det inte några instruktioner hur telefonen kan användas. Medskickade instruktion har så liten text att inte ens en fullt seende måste använda lupp. Detta är ett stort misslyckande för apple. Man påstår att de har plinda som medverkar vid utformningen av sina telefoner! Det är klart svårare att använda I-phonen för blinda som måste slå in lösenord och allt annat två ggr då andra kan

Jag kan inte många saker som jag hade behövt kunna för att det ska gå att använda internet som jag vill, t.ex göra länkar. Jag blir snabbt dålig, får t.ex ont, får motoriksvårigheter så att jag inte kan göra det jag vill.Finns inte så grundläggande kurser, det antas att alla kan, men jag skaffade inte dator förrän nyligen- jag har varit så dålig så det gick inte och så är det dyrt att köpa dator- så det gick 15 år mellan första gången jag använde dator som student och nu- det har ju hänt massor som jag inte kan.

Jag kan trycka på något på tangentbordet och få en hel annan bild/text blir frustrerat för jag har ingen att fråga, eller eftersom jag inte vet vad som hände, vet inte VAD ska jag fråga om. Receptorn, människan jag ställer frågan tittar på mig som om jag kom från mars (planeten). Har ibland slagit på

tangentbordet då frustrationen jag upplevde resulterade i ilska. Jag försökt skaffa mobilt bank-ID för att underlätta men det gick inte det heller.

Jag ser inte vad jag ska göra för att komma vidare. Kan inte förklara varför.

Jag upplever det som jobbigt att komma ihåg och isär lösenord och annat.

Jag är döv med civilingenjörsexamen och arbetar med elektronisk kommunikation i min vardag. Tyvärr finns det en uppsjö av otillgängliga videoklipp, ljudmaterial, poddar, röstsamtal etc som inte är textade eller har teckenspråksöversättning. På det sättet upplevs internet som "svår".

Kan inte använda smartphone eller läsplatta utomhus i solljus eller i lokaler med stark belysning, t.ex. varuhus och apotek.

Kan inte titta på skärmar när jag är dålig - känslig för synintryck och rörelse

Komma ihåg lösen.

Kommuners hemsidor är stora och det är svårt att hitta info eller blanketter att skriva ut.

Koncentrera mej. Komma ihåg. Läs svåra ord

Mellan skov har jag inga svårigheter. I skov och under en period om kanske några månader efter skov har jag lindriga kognitiva svårigheter: Tålmod och uthållighet och koncentration. I hypomani: Frustration när det går långsamt, måste tvångsmässigt vidare. Ger upp snabbt när sidor laddas långsamt. Ogillar när information bara finns som film, då hoppar jag över det helt för att det är för långsamt. Behöver text istället. SVT är föredömliga i det, nyhetsklipp och så samma sak i text under. Tålmodet påverkar också när det är många klick eller väntan för att komma fram till något, t ex reklam innan filmklipp kommer, eller klicka igenom en text som är uppdelad på flera sidor. Skyndar vidare till något annat istället. I depression: Svårt att läsa långa texter. Uppskattar kortare texter med bra tydlig introduktion och tydliga underrubriker och typ punktlistor. (De behöver inte vara med enklare språk.) Uppskattar också information i form av

Mitt zoom text blir bromsas när det finns en aktiv läsare på den internet sidan jag besöker. Alla web sidor måste deras läsare vara avstängd och den som behöver denna läsare får starta den själv.

Många siter fungerar dåligt när en surfar från mobilen. Ffa rullgardinsmenyer är hopplösa. Och ja, detta är en funkisfråga. En stor del av min tid är jag sängliggande och kan inte använda en dator. Då är mobilen det enda som bryter min isolering.

Nä har inte problem med att söka utan har problem att jag alltid blir mobbad för jag är så dålig på att stava. Till och med att mkt att i år fick jag ingen lönehöjning på grund av att jag inte kan stava o det ska man sa min chef om man är Hr ansvarig. Detta har hämmat mitt yrkes karriär hela livet o idag är jag 50 år. Det är skam att till o med högskolan ville inte hjälpa mig när jag gick där. Eftersom det är jobbigare för mig att läsa in allt o komma ihåg.

Ofta mkt information på varje sida och det ska man ta till sig snabbt. Stressande och hinner inte.

Ologiska menyer och siduppbyggnader.

Reklam som flimrar runt.

Reklamrutor som poppar upp, de har små kryss för att stänga ned, de kan vara precis var som helst, övre högra hörnet, nedre vänstra... En del har ljus text på vitt bakgrund. Ibland är det svårt att hitta navigeringen på grund av att jag förstorar.

Sidor med rörig struktur. Det har till och med hänt att jag har bett min icke handikappade bror att hjälpa mig. även han har misslyckats eller behövt flera timmar för att hitta det jag vill veta. Dåliga sidor! Detta händer mycket sällan eftersom vi inte bor ihop.

Svårt att begripa nya saker som om något går sönder. Reklam, speciellt om den är i rörelse, i bilden är mycket störande för koncentrationen kan inte fokusera. Jag fastnar framför internet istället för att göra något.

Svårt att sålla bland information. Svårt att förstora en del text o bilder trots inställning stor text. Alla sidor är inte anpassade till mobil vy. Det mesta hänvisas till nätet.

Svårt med alla lösenord som man inte kan välja själv

Tycker INTE det är svårt.

Tycker att det är svårt att hålla reda på olika lösenord som jag har till olika sidor och att är svårt när jag vill köpa något och måste fylla i så många uppgifter. Sen att det inte alltid går att välja faktura vid betalning.

Vissa sidor är inte överskådliga grafiskt vilket gör dem svårnavigerade för den som använder förstöringsprogram. Andra sidor är inte korrekt byggda vilket gör att talsyntesen tappar bort sig eller inte läser upp all information.

för olika , utan standard- se ovan; jag kan inte vänja /anpassa mig anstränger ögonen för mkt i onödan; om det var mindre ansträngande/ mer standardiserat skulle jag använda mer byter för ofta/uppdateringar; det jag lärt mig är värdelöst, måste lära om igen

hemsidor är inte anpassade för skärmar med 6 gångers förstoring. dålig skärpa mellan skrift o bakgrund. ovidkommande kommentarer m.m.

inget

när jag försökt beställa biljetter på internet har jag oftst misslyckats. Vill inte ha något mobilt bank-id Har jag inte svarat på vissa frågor har jag inte velat eller kunnat.

svårt att hantera dator korekt

Brukar du be någon om hjälp med att göra saker på internet?

	Procent	Antal
Ja	31.1%	69
Nej	68.9%	153

Använder du Facebook?

	Procent	Antal
--	---------	-------

Ja	83.0%	186
Nej	17.0%	38

Har du en blogg?

	Procent	Antal
Ja	16.6%	37
Nej	82.5%	184
Vet inte	0.9%	2

Hur ofta använder du internet för att spela spel?

	Procent	Antal
Aldrig	46.9%	106
Någon gång	24.8%	56
Varje månad	2.2%	5
Varje vecka	7.1%	16
Dagligen	14.6%	33
Flera gånger dagligen	4.4%	10

Hur ofta använder du internet för att titta på tv-program?

	Procent	Antal
Aldrig	15.0%	34
Någon gång	33.9%	77
Varje månad	9.3%	21
Varje vecka	21.1%	48
Dagligen	17.2%	39
Flera gånger dagligen	3.5%	8

Hur ofta använder du internet för att lyssna på talböcker eller ljudböcker?

	Procent	Antal
Aldrig	52.2%	118
Någon gång	20.4%	46
Varje månad	2.7%	6
Varje vecka	9.7%	22
Dagligen	10.6%	24
Flera gånger dagligen	4.4%	10

Hur ofta använder du internet för att läsa en dagstidning?

	Procent	Antal
Aldrig	15.5%	35
Någon gång	22.6%	51
Varje månad	6.2%	14
Varje vecka	18.6%	42

Dagligen	29.6%	67
Flera gånger dagligen	7.1%	16
Vet inte	0.4%	1

Hur ofta använder du internet för att köpa biljetter till resor?

	Procent	Antal
Aldrig	15.5%	35
Någon gång	60.6%	137
Varje månad	19.0%	43
Varje vecka	3.5%	8
Dagligen	0.4%	1
Flera gånger dagligen	0.9%	2

Oavsett hur ofta du köper biljetter, vad tycker du bäst stämmer in på dig:

	Procent	Antal
Jag försöker köpa alla mina biljetter via internet	67.3%	146
Jag undviker om möjligt att köpa biljetter via internet	32.7%	71

Hur ofta använder du internet för att boka tider inom vården?

	Procent	Antal
Aldrig	40.3%	91
Någon gång	52.2%	118
Varje månad	5.8%	13
Varje vecka	0.9%	2
Dagligen	0.4%	1
Vet inte	0.4%	1

Oavsett hur ofta du bokar tider inom vården, vad tycker du bäst stämmer in på dig:

	Procent	Antal
Jag försöker boka alla tider till vården via internet	50.7%	109
Jag undviker om möjligt att boka tider inom vården via internet	49.3%	106

Använder du en e-legitimation?

	Procent	Antal
Ja	73.2%	164
Nej	23.7%	53
Vet inte	3.1%	7

Om du använder en e-legitimation; Hur tycker du det är att använda en e-legitimation?

	Procent	Antal
Lätt	62.5%	120
Varken lätt eller svårt	26.0%	50
Svårt	11.5%	22

Använder du Mobilt BankID?

	Procent	Antal
Ja	80.1%	181
Nej	19.5%	44
Vet inte	0.4%	1

Om du använder ett mobilt BankID; Hur tycker du det är att använda Mobilt BankID?

	Procent	Antal
Lätt	76.1%	140
Varken lätt eller svårt	20.1%	37
Svårt	3.8%	7

Använder du internet för att betala räkningar?

	Procent	Antal
Ja	88.5%	200
Nej	11.1%	25
Vet inte	0.4%	1

Om du betalar räkningar via internet; Hur tycker du det är att betala räkningar via internet?

	Procent	Antal
Lätt	69.1%	141
Varken lätt eller svårt	21.6%	44
Svårt	9.3%	19

Har du använt internet för så kallad e-handel?

	Procent	Antal
Ja	87.9%	197
Nej	10.7%	24
Vet inte	1.3%	3

Om du har e-handlat; Hur tycker du det är att handla via internet?

	Procent	Antal
Lätt	47.3%	98
Varken lätt eller svårt	38.6%	80
Svårt	14.0%	29

Är du oroad för att bli lurad när du använder internet?

	Procent	Antal
Det oroar mig inte	24.1%	54
Det oroar mig ibland	62.1%	139
Det oroar mig alltid	13.8%	31

Om det händer att du blir oroad får du gärna beskriva mer kring vilken situation du blir oroad

Att bli lurad och ej få varorna jag beställer
Att det dras för mycket eller för lite pengar. Orkar inte kolla upp sådant.
Att det ska ta kort nr
Att få kontot hackat
Att jag blir hackad. Att jag får en virus.
Att jag gör fel!
Att jag ska få fel vara och att varan inte ska komma fram.
Att kvaliteten på varan inte är det som beskrivs
Att man ska bli lurad att köpa något eller förbinda sig i något avtal man inte vill
Att någon ska kapa min identitet och handla i mitt namn eller att jag inte får den vara jag beställt
Att sidan är säker
Betala för saker som man inte får eller får fel saker.
Betala med visanumret.
Betalningen

Butiker som jag inte har handlat i förut som ingen vän har erfarenhet av. Om det är dyra grejer är jag orolig för att de ska komma bort på vägen. Jag föredrar att betala genom att logga in på min bank från köpsidan, framför att lämna kortuppgifter. Det känns säkrare. Jag vet inte helt säkert om det verkligen är säkrare.

Det beror på vad det är för sajt man ska handla

Det finns alltid en risk, och det har jag i bakhuvudet, men jag är inte allvarligt oroad.

Det finns alltid ett moment av osäkerhet när man provar att handla ifrån ett nytt ställe. Man kan ju alltid försöka göra lite bakgrundskoll så att företaget verkar seriöst, men det går ju aldrig att gardera sig till 100%

Det gäller att ha datorn uppdaterad och att ha ett bra virusskydd med brandvägg. Man måste vara på sin vakt och inte klicka på okända meddelanden.

Det gäller att vara försiktig med e-post, länkar och sidor där man förväntas ge ut diverse uppgifter. Det är skönt när man verifierar med mobilt bankID, själv styr genom att öppna upp Nordeas VISA-kort vid internetköp etc.

Det handlar främst om identitetsstöld i samband att jag ger ut personliga uppgifter.

Det som kan oro mig är om man skall betala med konto iförskott. har dålig kläm på de säkra betalningslösningarna.

Dåliga avtal. Eller komma in på sidor med virus

Eftersom jag är dyslektiker och dyskalkylier, det tar mycket energi kan jag missa viktigt information och/eller jag kan gå in på information som leder mig i något lurendrejeri på nätet som jag inte kan skydda mig mot och det tycket jag är oerhört obehagligt och det gör mig osäker.

Falska mejl. Plötsliga popup-sidor Söka via sökmotorer / google Att återigen bli "hackad"

Framför allt om jag ska använda en site jag inte varit på tidigare, som jag saknar egen erfarenhet av.

Framförallt om jag ska betala via internetbanken.

Främst när jag handlar via företag i andra länder när jag inte känner till företagets seriositet.

Förlora pengar

Gör inte den typen av aktiviteter på internet

Hacka mina kontouppgifter , bli lurad på innehållet jag köpt osv

Hemsidan har några konstiga småfel, konstiga returmetoder, tittar på vilken betalnings säkerhet sidan har, jag kollar alltid upp nya sidor via Google om de är svartlistade eller gör annat som gör att du ska undvika att handla från dem.

Hur vet jag om jag kan lita på sidan

Ibland oroar jag mig att ngn ska få tag i mitt kontonummer eller lösenord.

Ifall någon obehörig skulle få tag på personliga uppgifter, lösenord, mm

Ja fundera över ifall de kan kapa mitt bankkonto.

Jag betalar mot faktura i för mig okända butiker, annars med swish eller kort.

Jag blir lite nojig att någon ska komma åt mina kreditkortsuppgifter och storhandla på mitt konto. Om något hakar pp sig kan jag tänka "Är det ett virus eller trojan"?

Jag blir orolig för att jag ska bli lurad på pengar eller för att jag ska göra fel och därför bli av med pengar.

Jag hänger inte alltid med, känns som att jag kanske missar någon viktig information eller gör fel.

Jag kollar alltid upp sidn noga innan jag handlar från den. Tar oftast faktura för att slippa lämna ut mina kortuppgifter. Kortet använder jag endast på sidor som jag handlat från förut och som känns säkra.

Jag undviker att handla på sajter där jag inte är ganska säker på att de är seriösa. Helst betalar jag via faktura, inte via kort direkt. Om det går betalar jag med bank-ID. Jag är medveten om att bedragare finns på nätet men jag försöker att inte bli paranoid över det. Det är ändå ett bekvämt och praktiskt sätt att handla.

Jag undviker kortbetalning över nätet eftersom det finns risker med det.

Jag vet inte vilket som är säkert eller inte. Med syn och hörselproblem lever jag alltid med känslan att jag missat något/ missat info eller inte har full koll. Detta skapar i sin tur en generell osäkerhet.

Jag är försiktig, undersöker företaget, betalar helst mot faktura vid okänt företag . För säkerhets skull.

Jag är mer oroad för mobbare, internet troll, flörtiga och sexfixerade människor än pengascamming på internet.

Jag är osäker på hur mycket jag ska avslöja.

Jag är rädd för att få min identitet kapad.

Kan ej kontrollera det jag gör är helt riktigt. Pressens och nyhetsförmedlingen om bedrägerierna. Samtidigt som de inte ger korrekt information hur personer som har funktionsnedsättningar skall klara uppkomna situationer. Borde finnas en särskild adress till en hjälp och instruktion för att inte bli lurad eller göra fel då utbildning saknas!

Kreditkortsuppgifter.

När det är utländska företag och när det blir något som blir fel vid betalningen så det automatiskt går via klarna och dom har skickat inkasso fast man aldrig fått räkning 1. Klarna är jag nog mest rädd för när jag internethandlar.

När jag handlar från någon okänd säljare. Kollar upp företaget först innan jag lämnar ut personuppgifter. Gör numera aldrig eller mycket sällan inköp där kortbetalning krävs via internet.

När jag handlar via någon sajt. Att de skall ta mina pengar och inte skicka varorna, att det skall bli något problem, att jag inte blir nöjd och skulle vilja annullera köpet.

När man använder bank idé mot svenska företag och statliga verk och det går bara arr använda siffror i koden för idé kollen med bankdissan mellan 4-8 siffror i koden. En säker kod ser ut så här (kod: rJKS43gDr en bladning med tecken är säkrast .

När man läser i tidningen att bedragare härjar just nu, då blir jag lite orolig
När man ska lämna kortuppgifter
När vissa paket t.ex dröjer längre än vanligt.
Ofta när man får t ex en mobiltelefon sk man betala frakten, ca 5 kronor, genom att uppge alla nummer på betalkortet Då tror jag att de tänker tömma kontot. Detta händer varje vecka, men jag harhittills aldrig uppge mitt korta nummer och därför aldrig fått någonting gratis. Många andra har säkert blivit lurade.
Om betalningsmottagaren har säker betalningmetod
Om det inte är något jag känner till så kan jag oroas och undrar om företaget är seriöst
Om jag handlar någon annan stans än i Iris-internettbutik. Specialbutik för blinda. Jag handlar i princip bara i Iris-internettbutik.
Om jag inte kan betala med månadsfaktura, vilket många företag erbjuder idag. Då behöver jag inte betala förrän jag har varan i min hand.
Om jag ska skriva in mycket information kring kort och adresser och det är så många steg från start till mål och iblan oklart vad ifalldet inte funkar å jag måste backa tex
Om man ska betala före man får varan känns det lite osäkert.
Om man ska handla saker från utländska sidor.
Oroar för säkerheten ibland på att andra kan få mina kortuppgifter
Orolig för att göra kortköp på internet. Försöker undersöka så internetsidan ser säker ut men är ibland rädd för att jag missar saker när jag är ofokuserad och inte kan koncentrera mig då missar jag saker och agerar för impulsivt
Osäker då man måste betala i förskott.
Osäker om transaktionen ,köpet gått igenom. Osäker om Det är seriöst företag. Dvs jag litar inte på Internet. Osäker om beställt dubbelt. Osäker om varan kommer fram.
Pengar försvann ca 4000:- till bank o polis nytt kort! spärr kort :? 24/4-17
Problemet gäller främst alla koder som behövs för att komma in och utföra önskad åtgärd.
Rädd att jag tryckt på fel napp, vilket har hänt och set kostade mig 1800 kr.
Rädd för att någon ska kapa och rensa mina bankkonton.
Skicka e-åpsta och fröga eller jag ber min sambo ringa dit
Skydd av identitetsuppgifter
Säkra ställen med kända betalning sätt går bra. Det är andra ställen som oroar mig.
Undviker att lämna ut kortnummer. Vill hellre ha faktura och betala via internetbanken.
Utländska sidor Dålig lagstiftning kring e-handel
Varans beskrivnin, stämmer den? Är nätbutiken pålitlig? Är betalsättet säkert? Är det säkert att skriva in sin personliga information på sodan vid ett köp? Det är situationer och frågor som kan oro mig.

Vid kortbetalning är jag extra försiktig med varifrån jag köper, eller om det är via köp-och säljsajter och jag swishar till privatperson. Då får en räkna med att det ev är en bluff...

alla säger att det ska underlätta med e-tjänster, men för mig blir det svårare och snart går det inte alls utan! Jag kan därför inte längre självständigt sköta min ekonomi!

att de ska komma över mina kontouppgifter och ta pengarna

jag får alltid fel saker när jag beställer

jag föredrar att betala med faktura , alltså inte via olika betaltjänster.

lämna ut bankkortsnummret

när jag spontanköper och inte kan ångra eller skicka tillbaka utan att det kostar

när pengar är inblandade

om möjligt undviker jag att använda den / de internetsidorna

om nån kommer öve uppgifter om mina konton

Är oroad att någon ska komma åt och ta ut mina pengar. Tycker det är obehagligt med mail jag får angående att jag har varor att hämta eller pengar att få, när det inte är sant.

Även om jag jobbat inom it-området i 30 år så inser jag självklart att helt säker är man aldrig. Så "konstiga" mejl, sms eller hemsidor KAN vara farliga att besöka eller klicka på. Och antivirus-program klarar inte alltid allt. Men trots det använder jag HTML-mejl. Det är bra att vara försiktig, men det svåra är att veta när och i vilka situationer.

Överlag oroar jag mig för att min dator ska bli kapad. Eller att man ska komma åt lösenord eller koder till inloggning o d. När jag laddar ner gratisprogram att de ska innehålla spionprogram. Att jag ska få något ransom-ware eller annat virus, trojaner.

Känner du dig delaktig i det digitala samhället?

	Procent	Antal
Ja	64.4%	145
Till viss del	32.0%	72
Nej	3.6%	8

Beskriv gärna dina tankar kring din delaktighet i det digitala samhället!

Som blind är det många olika delar av det digitala samhället man inte kan ta del av. Däremot är det ett ytterst bra hjälpmedel i många andra sammanhang som att läsa mejl läsa SMS och så vidare när man har en funktion som gör att texten blir uppläst i sin telefon eller dator.

Allt skulle vara så mycket svårare utan internet, både att vara social, hitta kartor via gps, resor via sl, handla saker, hitta information och ha kul med spel eller medier. Ett liv utan internet vore ett fattigt liv

för mig.

Använder det som jag kommit i kontakt med och kan hantera på ett bra sätt för mig. Nya alternativ och sätt tar tid innan jag kan känna att de är till för mig på ett bra sätt.

Använder fb, appar, handlar via nätet, följer nyheter, använder mina vårdkontakter, mm.

Använder mig av internet dagligen. Likaså av sociala medier och tidningar. Söker alltid upp info på nätet när det behövs. Det digitala samhället gör att jag känner mig mer självständig då jag under förutsättning att sidan är tillgänglig kan göra mycket själv.

Använder min surfplatta dagligen för kontakter och söka information. Planera och hålla koll på mitt schema. Planera mina dagliga resor, se vart jag ska och förbereda mig. Gör så att jag känner att jag har kontroll.

Använder vanliga områden, men inte helt hemma på poddar o liknande.

Att den är bra o det gör det lättare för mig.

Att det krävs att man har nät, dator och kunskap idag vilket jag tycker är bedrövligt. Ibland får man betala för att få hjälp annars..

Bra lätt- tillgänglighet men måste vara vaksam för att inte bli lurad.

Bra och snabb information

Både fördelar och nackdelar. Fördel att det gav/ger kontakt med omvärlden när jag inte kan delta pga hjärntrötthet och dylikt. Nackdel är att jag blir trött av skärmar samt finns risk att jag håller mig till internet istället för att exponera mig för sådant som kan vara jobbigt men också nyttigt och nödvändigt. Jag tar det lite från dag till dag.

Cäldigt mycket av mitt jobb sköts digitalt och med digital kommunikation.

Delaktigheten gör att det ibland blir för mycket val och jag har svårt att sälla ut vad jag egentligen vill ägna mig åt. Jag kan lätt fasma i att t.ex. se flera episoder av något efter varandra eller gå från en sak till en annan. Det gör att saker jag behöver göra, städa, vila mm blir lidande. Valet är att helt avstå vilket är tråkigt i längden.

Deltar mkt aktivt

Den digitala utvecklingen går väldigt snabbt! Svårt att hänga med i alla nymodigheter (som tar mycket tid) plus osäkerheten/rädslan att bli lurad eller få sin identitet "kapad";

Frustrerande!

Den sakta tilltagande otillgänglighete oroar mig. Beror kanske inte på hemsidorna. En sida är helt otillgänglig med JAWS17. Det är inget fel på tillgängligheten om jag använder den ganska gamla JAWS13. Hur är det med skärmläsarnas kvalitet? Den verkar sjunka.

Den är inte utformad för såna som mig. Allt ska gå så fort hela tiden.

Den är självklar, både privat och på arbete

Det blir bättre när det blir röststyrning i framtiden

Det digitala samhället ger många möjligheter, tex att hålla kontakt via epost, Skype och Facebook. Samt att handla och betala räkningar.

Det digitala samhället är fantastiskt för mig - jag har lättare att vara delaktig där än irl. Kan göra saker i egen takt och när det passar mig, kan ta pauser utan att det förstör, slipper störmoment, kan göra en liten grej som t ex köpa något utan projektet att ta mig utanför dörren.

Det kommer att bli svårare att delta om inte skaparna till hemsidor inte väljer att utnyttja bilder o symboler i kombination med text

Det krävs idag att vara en del av detta. Går inte att välja bort. Skapar stress och ökar kontrollbehovet. Och det papperslösa samhället finns inte.

Det passar utmärkt när man ibland har svårt med olika sorters perceptionsstörningar och vill undvika dem genom att inte träffa folk med tex. parfym, att undvika en massa ljud osv.

Det som är jobbigast för mig med epilepsi är att exempelvis gå på bio, disco/dansgolv eller streama viss film/serier då jag är känslig mot strobe-ljus/flimmar.

Det underlättar betydligt. Viktigt sätt att inte känna sig isolerad när man har svårt att vara ute, ta sig till olika platser tex, samt finna nya bekantskaper inom olika intresseområden.

Det är bra..men blir lite för mkt information ibland och svårt att hänga med....

Det är ju mer ett verktyg för att vara delaktig i det verkliga livet. Jag är frustrerad över att jag kan för lite för även om mina funktionsnedsättningar är i vägen och sätter gränser för hur mycket och länge jag kan h vara "digitalt aktiv" så är det ändå det jag kan göra mest av och det är också så att jag skulle kunna ha många digitala saker som appar som hjälpmedel om jag bara kunde behärska dem.

Det är min profession

Det är mycket att hålla reda på. Bland annat olika lösenord till olika sidor. Svårt att komma ihåg.

Det är otroligt praktiskt för mig som är rörelsehindrad. Livet blir mycket enklare. Jag skulle inte vilja vara utan internet.

Det är svårt att navigera sig eftersom designen ofta är rörig, för dålig kontrast e t c, det gör att jag undviker mycket. Likaså min osäkerhet om jag har koll på saker eller ej, p g a syn-hörselproblemen och generell oro.

Det är så rörigt och så olika menyer på alla sidor så jag blir snabbt trött att navigera runt

Det är väldigt bra med digitala alternativ på många områden - bankärenden, myndighetskontakter och enklare ärenden inom vården (som receptförnyelser och liknande), men jag upplever att det på många håll finns en övertro på hur mycket den typen av tjänster ska kunna ersätta möjligheten att få träffa någon öga mot öga (eller åtminstone få prata med någon på telefon) som kan svara på frågor och hjälpa till när något är oklart. Det är som när man sitter i telefonkö för att prata med någon på försäkringskassan och det med jämna mellanrum bryter in en röst och säger att "du vet väl om att du kan göra många ärenden på vår webb-plats istället?" och man tänker i sitt stilla sinne att "Ja, jag har förstått det nu efter att få höra dig upprepa det 20 gånger medan jag suttit i telefonkö i 45 min, men

tror du verkligen att jag suttit kvar här i kön och väntat om det var aktuellt i mitt fall?"

Digitala tjänster är framtiden man måste hänga med.

Efter min stroke var det inget alternativ att inte vara delaktig. Jag jobbade länge och mycket för bli det igen. Tack och lov gick det!

Enkelt och smidigt att hålla sig uppdaterad och engagera sig i olika frågor

För det mesta känner jag mig delaktig, men när det inte fungerar blir det frustrerande. Varför blev jag utelämnad av SF bio som gjorde en nästan perfekt app för biljettköp, men just det, bara nästan. Man måste välja plats för att kunna göra en bokning. Det går inte med mina hjälpmedel (VoiceOver för iPhone). Jag måste stänga av dem och välja i bokstavig blindo. Man kan knappast välja om man vill sitta långt fram eller bak. Vågar man inte stänga av skärmläsaren tillfälligt är man helt utestängd i det här exemplet.

För en högfungerande person med adhd/add är digitala hjälpmedel och internet fantastiskt. All info nåbar o synkad på alla enheter, mejl o sms o fb underlättar kommunikation osv. Alla myndigheter man slipper ringa och alla blanketter som går att fylla i o skicka på nätet. Underbart!

För mig med autism är det digitala samhället fantastiskt! Jag kan umgås med vänner utan att behöva träffas fysiskt.

För mig med sociala problem p.g.a. funktionsnedsättning är det lättare att känna sig delaktig digitalt än IRL.

För mig som hörselskadad känner jag mig faktiskt mer delaktig i det digitala samhället än det "verkliga". Jag får information utan att behöva höra och att chatta med vänner fungerar bättre än att prata i telefon för mig. Det digitala samhället har verkligen underlättat min tillvaro väldigt mycket.

För mig är det digitala samhället en styrka. Eftersom jag har tränat mig har jag numer kontroll över nyheter m m. Om jag bara ska lyssna på info har jag svårt att hänga med.

För mig är det näst intill obegripligt

Genom internet kan jag trots mina svårigheter vara social och delta i det som händer i samhället

Hade varit mer aktiv om det funkat smidigare och snabbare med mina hjälpmedel.

Har inte Face Book vilket ibland skapar utanförskap men det är ett val jag gjort. Jag känner att man ska vara försiktig med att dela för mycket om sig själv på nätet, då det som en gång lagts ut aldrig försvinner.

Hitta information, förbereda mig om jag ska någonstans. Kartor, resväg m.m. Har allt på ett ställe - i telefonen eller surfplattan.

Håller mig informerad om värden och vänner.

Internet utestänger gravt synskadade i hög grad.

Jag använder digitala medier för att det är lättare en mänsklig kontakt. Men jag känner inget behov av att ta del i hetsen kring det, t.ex. att man måste ha den nyaste Iphone versionen eller ha det

perfekta Facebook livet. För mig är det ett verktyg som oftast gör mitt liv mycket lättare.

Jag använder internet både privat och i arbetet.

Jag använder mig av det digitala samhällets tjänster, men de är långt ifrån alltid bra. Det kan vara för stelbenta formulär som inte täcker mitt behov, det kan vara brist på möjlighet att kontakta via e-post m.m.

Jag blir gärna delaktig i den digitala samhället men saknar nog kunskap kring hur det fungerar, hur jag kan vända det till ett verktyg som hjälper mig snarare än det kan stjälpa.

Jag förstår mig inte på det och då utesluts jag ur möjligheter som är öppna för andra ex vården. Detsamma gäller även mina barns skola och den info som kommer därifrån får inte jag och den missar jag och barnen missar en massa viktig information. Kan inte prata och diskutera olika saker ex blogg osv för jag vet inte hur man gör eller vad det är.

Jag försöker använda Internet så mycket som det går. Jag försöker alltid först och om jag upptäcker att sidan inte fungerar så avstår jag. Förutom Ticket Master och Euroflorist så fungerar inte heller www.fardtjansten.sll.se och inte heller Kivra.

Jag gör allt genom min dator eller iPad för det underlättar mitt liv enormt och jag kan i lugn och ro kolla upp saker utan att jag blir stressad. För mig hjälper det min vardag och jag använder gärna nya finesser som hjälper mig i min vardag och jag kan själv välja hur jag vill delta i alla sociala medier.

Jag gör det mesta på internet, utom att boka vårdtider via 1177 för det är lättare att få bättre tid när en ringer. Akuttider gör överhuvudtaget inte att boka via mina vårdkontakter/1177.

Jag hanterar god

Jag har utmattningssyndrom nu. Då kan det kännas väldigt svårt att utföra tjänster såsom anmälningar till försäkringskassan eller arbetsgivare via Internet, eller betala räkningar.

Jag hänger inte med när nya sociala plattformar dyker upp. Har tex inte Snapchat. Men jag känner mig delaktig i de plattformar jag är van med.

Jag kan inte ta del av vissa sidor för att de är svåra att hitta på, eller att de blinkar och låter.

Jag kan själv välja vilken tid på dagen jag orkar vara delaktig

Jag känner mig delaktig till stor del, eftersom jag jobbat med det och utvecklat tjänster. MEN, det gäller inom de områden som jag tycker passar mig. Till exempel spelar jag inte spel på nätet eller köper alla produkter på nätet. Jag använder ofta en fysisk butik att handla i, för att få bra service och att se varan fysiskt. Sen har jag merparten av min information i olika moln-tjänster för att kunna använda dem i olika miljöer och till olika prylar som dator, mobil, surfplatta, smarta klockor mm

Jag känner mig helt delaktig men det finns också mkt som stör mig, tex popups, banners mm med mkt blinkade funktioner mm.

Jag känner mig mycket delaktig. Ibland är dock hemsidor svåra och otillgängliga med punktskärm och talsyntes. I sociala medier handlar mycket om bilder och det kan få mig att känna mig utanför. På det stora hela är jag dock mycket positiv till digitaliseringen. Den gör mig mer delaktig än jag som

blind var tidigare.

Jag mailar, använder Facebook, kan ta del av media, söker olika typer av information samt handlar en del saker via Internet. Det mesta funkar, därför känner jag mig delaktig.

Jag saknar personliga möten i stor utsträckning. Tycker inte om företag som man ska maila eller chatta med när något blir fel. Då vill jag tala med en människa. Bra att det går att handla på internet. Man får tag i allt möjligt och slipper leta efter en affär i närheten.

Jag samlar på gamla engelska flickböcker, och har via Internet (mest Facebook) fått kontakt med andra samlare och fans över hela världen. Jag uppskattar att vara del av ett community som har regelbunden kontakt även om vi inte kan träffas fysiskt pga avstånd.

Jag själv har bluetooth kopplat till iPhone och ip-adress styr systemet med tal

Jag skulle kunna vara mer delaktig än jag är. Så det beror på mig själv att jag inte är fullt delaktig. Kanske till viss del på min synskada.

Jag tycker att det är fantastiskt. Vad skönt att handla medicin och mat och att få det hemkört t.ex. Men jag tycker att PostNord är slarviga och har urusel "service".

Jag vet inte hur jag skulle klara mig utan internet. Det funkar både en praktisk och en social funktion för mig.

Jag vill välja själv hur delaktig jag ska vara. Inte en digital tjänst.

Jag älskar internet!

Jag är begränsad av min synnedsättning. Ser inte och orkar inte läsa mer än det jag själv söker fram. Det är bökigt och tar ofta tid att söka över sidor med talsyntes då mycket reklam och dylikt stör. Väljer bort mycket. Men jag kan samtidigt komma över den information jag vill och orkar ta del av.

Jag är en del av det digitala samhället.

Jag är mycket delaktig i digitala samhället och använder internet och dator största delen av dagen för jobb, fritid och praktiska saker. Samtidigt är jag mindre delaktig för att jag inte använder det som social media såsom de flesta gör. Jag använder enbart epost, telefonsamtal och sms. Detta eftersom jag inte vill och inte ska ha så mycket social kontakt, så mindre delaktig i det sociala del av det digitala samhället.

Jag är själv delaktig, men vet att det är exkluderande på många sätt. Lagen om tillgänglig webb kan inte komma snart nog – det finns mycket att göra!

Jag är ute på internet ofta, men jag behöver ofta hjälp, vilket jag får av min make och mina barn.

Kan t ex shoppa med mobilt bankid, maila, spela spel och följa Fb.

Lagom mycket. Jag är reserverad på sociala medier pga av att jag är introvert och inte vill dela privata saker med alla.

Lagom. Försöker att göra det som är måste, mail tex, och sånt som underlättar, köpa varor på nätet. Annars tycker jag det distraherar från att uppleva verkligheten. Folk generellt lever i sina online acAntal och inte i det som finns runtomkring dem.

Man blir lätt info trött.
Med hänsyn till att jag har svårt att köra bil så gör faktiskt det digitala samhället mitt liv något enklare
Mejl.
Mina barn är 15 år, deras lärare vill skicka all information via epost, där kan jag inte svara. Läkartid mm: Svårt att fylla i personnummer. Köper biljetter på internet ca 3 ggr/år med hjälp. E-handel: Ibland svårt, tar då hjälp av barnen.
Mycket av mitt sociala liv blir genom att låtsas vara delaktig, aktiv. Få reda på vad som händer ute fast jag mest håller mig hemma. Det är väldigt bra att jag kan betala via nätet, beställa saker osv.
Nja! kanske lite o .....! trött om n.... : ..
Nu känner jag mig delaktig, men jag är över sjuttio år och undrar hur länge man hinner /kan hoppas kunna hänga med i den ständiga förändring som sker hela tiden i dator och it världen med uppdateringar och ändringar i inloggning osv
Nyttjar internet mest för sociala webb-sammanhang, nyheter och att söka information
Nödvändigt! Det är en demokratifråga.
Orkar inte och vågar inte delta sociala medier, forum mm. Orkar ej hålla kontakter/svara på mejl, sms osv. Vågar knappt ha mobil p g a all mängd av falska sms och samtal, påstridiga säljare osv. Utvecklats att bli en mkt stark stress av bara höra en telefon ringa. Känner mig helt utanför det digitala samhället bortsett från internetbank och sådant helt nödvändiga saker
Skulle vilja kunna mer om olika tjänster men känner ändå att jag är delaktig redan
Skulle vilja lita på det mer. Läser epost dagligen.
Skönt att kunna göra bankärenden tex hemma i lugn och ro. Man kan själv välja hur mycket man vill vara med, jag är rätt nöjd nu.
Som jag tidigare skrev är ljudbaserat innehåll, röstkonversation etc otillgängliga för oss döva, personer med hörselnedsättning etc.
Som synskadad är transporter och nya platser något som har energi, ibland är det skönt att kunna göra tråkiga ärenden på internet istället. Såsom att handla, köpa biljetter och boka tider. Att göra det hemma i soffan sparar energi för mig, jämfört med att ta mig med vit käpp, kanske krånglande färdtjänst from någonstans där jag har svårt att orientera mig och visa de varor jag är intresserad av.
Som vem som helst i min ålder utan Diagnoser
Svårt att följa med i tal utan text
Svårt att göra ekonomiska saker, vilka görs av min make.
Svårt ibland under dåliga perioder när jag inte kan vara delaktig
Svårt med alla dessa lösenord, det gör att jag ibland struntar i att använda digitala tjänster. program/teknik till PC, surfplattor och mobiler ändras ständigt och det är svårt att hänga med i utvecklingen, och var kan man få hjälp med det utan att betala dyra kurser? Det är en ständig

frustration med att leta sig fram och försöka göra rätt. Eftersom man idag inte klarar sig utan baskunskap och tillgång till Internet borde samhället erbjuda billig och lättillgänglig hjälp och service, samt gärna subventionera någon enklare PC/mobil, resp utlåning och service av dessa. Jag försöker alltså att vara delaktig i det digitala samhället eftersom jag är så illa tvungen, och ibland är det faktiskt bra också!!! Det har förenklat mycket så snart behöver man knappt gå utanför dörren mer. Bra eller inte???

Så länge hemsidorna eller apparna fungerar att använda tillsammans med mina hjälpmedel går allt bra. Annars är det kört.

Så mkt jag inte delaktig i alls eller kan något om så känner mig utanför.

Till allmänna saker som söka efter information, köpa varor, skicka e-post och ta del av medier är jag överlag positiv. Dock tycker jag inte om att lämna ut mig på sociala medier, något som blivit mer eller mindre obligatoriskt om man "vill vara någon" eller synas för arbetsgivare, etc. Det finns också för många svagheter med det digitala samhället rent säkerhetsmässigt som kan skada den personliga integriteten (socialt, ekonomiskt, osv.).

Tycker att Internet för mej mer delaktig i samhället och med social. Jag ju dagligen kontakt med andra människor inte bara närmast anhöriga.

Tycker sociala medier (tex facebook) är jobbigt... högt temp och mycket text,, borde finnas andra sätt att göra det på

Vill gärna men med ständiga förändringar, nyheter, nya apparater, förändrade användningssystem är det svårt.

Vill göra det mesta digitalt

det är svårare om man inte är så teknisk o inte är uppvuxen med data o mobil.

jag gillar internet och många digitala tjänster. men svårt att läsa text och hitta ibland . använder oftast talssyners. tycker det är svårt med lösenord. men inser att de är viktiga. försöker hitta ett system för att minas lösen ord funka inte alltid .

jag tycker det är jobbigt med offentlighet

känner mig i hög grad delaktig. varit en del av det digitala samhället sen jag var ca 6 år.

man kan bli smal i sina intressen

man är så illa tvungen att delta. Gör man inte det så blir man ute i kylan

se ovan; det är för mig BARA jobbigt; vill mkt hellre ha papper i brevlådan och telefon med personlig kontakt (INTE talsvar/teleQ o dyl - 'jag kan inte hålla reda på de olika svarsalternativen som räknas upp)

svårt att svara men känner jag gör lite nytta

Önskar givetvis att jag kunde ta del av och utnyttja vad som finns, men kraven på komplicerade kodord, användarnamn med mera stör mig. Känner stor osäkerhet. Googlar däremot ganska mycket för att hitta fakta men ingår inte i Facebook och liknade fora.

Smart telefon

Har du tillgång till en smart telefon?

	Procent	Antal
Ja	92.0%	207
Nej	7.6%	17
Vet inte	0.4%	1

Hur kunnig är du på att använda en smart telefon?

	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en smart telefon	64.1%	141
Jag kan använda en smart telefon men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	23.6%	52
Jag kan inte tillräckligt om smart telefoner för det jag vill använda smart telefoner till	7.3%	16
Jag kan inte alls använda en smart telefon	2.3%	5
Vet inte	2.7%	6

Hur tycker du det är att använda en smart telefon?

	Procent	Antal
Lätt	52.5%	107
Varken lätt eller svårt	38.7%	79
Svårt	8.8%	18

Har du några hjälpmedel till din smarta telefon?

	Procent	Antal
Ja	40.8%	84
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	8.7%	18
Nej	40.3%	83
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	7.3%	15
Vet inte	2.9%	6

Beskriv gärna de hjälpmedel du har i din smarta telefon

VoiceOver i iPhone. Legimus för att läsa böcker och tidningar. Poddar. Be my eyes för att hitta

saker eller får hjälp med att läsa texter på förpackningar. Google Maps med tal för att hitta till en plats som man inte kände till. Däremot inte för att promenera själv till denna plats.

Anser att de flesta appar är en typ av hjälpmedel. Tidshjälpmedel, mindfulness och andningsappar (Spire), träningsappar, kalender, påminnelser, anteckningar, kameran, sleep cykle (för att hålla koll på sömnen), planeringsverktyg (trello, wunderlist och andra listor som synkar med andra).

Använder funktioner som finns, textförstoring, trippeltryck för att förstora och zoomning. Någon gång Siri.

Använder förstord text, anpassade färg och ljusinställningar, uppläst text och diktering. Fotar och förstorar för att läsa tex. prislappar, skyltar och restaurangmenyer mm. Skulle behöva använda mig mer av talstöd men ej lärt mig ännu.

Appar, viruskydd, anteckningar, mail och sms.

Att telefonen blinkar om någon ringer så jag inte behöver ha ljudet på. Röststyrning.

Bank, e-post, sms, färdtjänst, och mycket mera

Bara hörsladdar och powerbank och en extra högtalare

Behöver Bra talstöd ! och extra kunskap för at kunna använda min i-phone ordentligt

Beställa färdtjänst. Leta resealternativ för barnen. Påminnelser kopplat till almanacka. Kartor. Väder-app så man kan planera/veta om man kan klara att gå ut. Hälso-app för att t.ex. registrera blodtryck.

Blåljusfilter, anteckningar, komihåglistor, larm och påminnelser, messenger för kontakt med närstående om jag hamnar i en situation då jag känner mig osäker eller behöver hjälp, pusselspel som hjälp för att kunna koncentrera mig vid t.ex. föreläsningar, migränapp för att hålla koll på migränen, Resledaren, kartor för att inte gå vilse, Legimus för ljudböcker, kamera för att fota information jag behöver komma ihåg.

Bättre kalender

C

Dikteningsfunktion

EJ SVAR PÅ HJÄLPMEDEL: Jag har en smart telefon. använde den till att ringa och sms. har ingen internetuppkoppling om det inte finns wifi. har därför inte lärt mig använda bra funktioner.

En telefonlur eftersom jag annars inte kan hålla den rätt. Väckarklocka Väska runt halsen att ha den i. Sida till färdtjänst.

En tydlig kalender som synskas med min man och tex appar som påminner mig ta medicin och komma ihåg vad jag ska göra.

Ett bra tangentbord där jag skriver utan att lyfta fingret och som ger ordförslag. En kalender som är tydlig med olika färger för oss i familjen. Olika appar, t ex hjälper mig att minnas med påminnelser, mm.

Färg bytte. Förstoring. Tangentbord.

Förstoring, ökad textstorlek och uppläst text.

Förstoringsprogram

Genvägsassistent eller vad det heter, genväg till att bland annat reglera volymen och stänga av telefonen.

Handi, påminnelser, larm, Stressinventeringsapp

Handiphone program

Har Totalkonversationapp för att ringa samtal, använder förmedlingstjänsten. Önskar automatisk tal-till-text verktyg för att ta del av ljudinnehåll, såväl det gäller webbmaterial, ljudbok etc eller eventuell röstsamtal.

Har en iphone med de hjälpmedel som finns i den

I telefonen finns en inbyggd talsyntes och ett inbyggt förstoringprogram.

Inga

Internet, sökfunktioner m.m.

Jag använder Voiceover till min iPhone.

Jag använder Voiceover i min iphone.

Jag använder de funktioner som är inbyggda i mobilen samt appar jag har nytta av. Inga speciella saker jag fått förskrivet av någon.

Jag använder funktionen "Enkelt läge" som gör att layouten på skärmen blir enklare och mer renodlad. Färre och större ikoner på varje sida. Det gör det lättare för mig som ser dåligt att navigera. De appar jag inte använder regelbundet har jag i en rull-lista på sidan av. Jag använder också "knip-funktionen", där man kan knipa eller spärra ut fingrarna för att få en större eller mindre bild på displayen. Man kan också knacka lätt tre gånger i följd för att förstora upp hela skärmbilden.

Jag använder talsyntes och pratar in den text som jag skriver via Google.

Jag har Handi som hjälper mig att planera och organisera min vardag.

Jag har appar för att betala räkningar, insomningsappar, app för att räkna steg bl.a.

Jag har comai, men gratisvarianten saknar det jag behöver i utseende och funktion så jag använder bara den visuella timern i den. Jag har själv hittat appar med olika listor, almanackor, tidspåminnelser mm som hjälper min vardag.

Jag har förstoringssapp. Jag använder gps i google maps. När jag hade Iphone använde jag talstödet/siri mycket. Android är inte lika bra på det.

Jag har inga hjälpmedel utöver apparna till min mobil. Men jag har kurser för medlemmar i olika föreningar..

OM appar räknas som hjälpmedel, så borde det förtydligas om ev andra hjälpmedel. I till exempel i Windows 10 är ALLA program just appar. gäller även i mobiler. Ja, utom OS:et förstås. Jag tänker på

ev fysiska hjälpmedel också

Jag har många appar samt handsfree.

Jag har, exempelvis, ett par mindfulness-appar som hjälper mig att slappna av och fokusera. Jag har även en app med olika varianter av så kallat White Noise som hjälper mig att skärma av mig från omgivningen när jag behöver koncentrera mig.

Jag vill kunna ha in iPhone som dator, som jag kan prata med istället för att skriva! Jag vill kunna skriva ut saker från den. Men varifrån får man hjälpmedel?

Kalender

Kalender med planeringsstöd Kontaktlista med bilder på de viktigaste kontakterna Appar för olika typer av tidsvisualisering

Kalender, påminnelser, alarm, timstock, post-it.

Kalenderapp, timstocksapp,

Kom i håg mha almanacka. Spel för att träna hjärnan. Busstider Handlings lista Mer om vad som är billigt

Kom ihåg listor Almanacka med påminnelse

Legimus

Legimus. Har valt en större, bättre skärm.

Maps för att hitta, SL för att kolla resväg och tid. Översättsapp

Min smartphone kan kopplas till hörapparater, men dessa hörapparater är för dyra att köpa. Efterlyser satsning på denna teknik eftersom det är svårt att samtala i telefon både utan men också med hörapparater.

Mobil e-legitimation, ett spel som tränar hjärnan

Mobilt Bank-ID, MS Office, OneNote, Dropbox

Olika appar för att underlätta framför allt det praktiska, som easypark, mobilt bankID, rabattkort mm. Sen också larm som hjälper mig med att hålla struktur och påminnelser. Och smartwatch för att hjälpa med larm och med hälsosam livsstil.

Pismo, AudioNote, inbyggda hjälpmedel i iphone

Planeringskalender

Schema app som jag kan färgkoda och ställa in påminnelser på. Den är tydlig och lätt att använda. En app som påminner när jag ska mediciner. Reseledarappen för att planera mina resor.

Skärmläsningssystem, voiceover

Stavning och samlat mina lösen.

Stavningshjälp och översättning

Stor text, extra stor skärm.

Storytell, spel, tidningar mm

Större text, stavningsprogram, alarm, kalender, legimus etc. I huvudsak hjälpmedel för min Asperger och ADHD alltså.

Svarade NEJ

Synkade kontakter och kalender med ipad och laptop. Påminnelser, komihågappar, backup dok o foton, myndighetsappar FK, Apotek, Skånetrafiken, sf bio, bankappar och autogiro, lånar böcker i epub, kartor o vägbeskrivningar, parkeringsapp så man slipper ha mynt att krångla med, swisch osv, osv. Allt underlättar att få saker gjort och komma ihåg möten etc. Tider, platser, lägger in allt i kalender!!! Hitta min iPhone när jag som vanligt glömt den eller ipaden nånstans...

Tal, stor text, appar som AudioNote åka lokal o regionalt med buss o tåg hade varit mycket stressande o tidskrävande utan en app som hjälper till att planera resa o övergångar.

Talfunktion som inte är så avancerad

Talsyntes

Talsyntes

Talsyntes samt Siri

Teckenspråksapp, qr-scanner så jag kan få skrivtolkning i mobilen.

Tex stavningen

Vet inte! Om jag visste det så hade jag kanske haft dem.

VoiceOver för iPhone.

VoiceOver och en halsslinga så jag kan få ljudet i hörapparaterna. Enklare än att krångla med lurar. Vet ej om Voiceover räknas som hjälpmedel. Det är en inbyggd skärmläsare för blinda.

Voiceover

Väckarklocka, larm för att bli påmind av olika saker, kalender

Week calendar

Zoom text, kaptan mobilty, foto och text uppläsning mm

förstorad text och ljusanpassning

har iPhone använder ofta tal till text. underbar funktion. använder talsyntes . samt oribi writer rättstavning

ingen kan hjäl+pa att hitta vad o installera o visa hur; har försökt, men då är det uppdatering ifgen...

legimus, svensk talsyntes, bla svensk diktering, ocr programvara /uppläsning , skaning av inbetalningskort/betalning etc (Android)

reseplaneraren vädret internet uppkoppling nyheter och musikspelare

voice Over som ingår i alla Apple-produkter samt en blåtandsansluten punktskriftsskärm.

voice-over, blindsquare, be my Eyes, taptapsee, runkeeper med pulsband, textgraber

är fortfarande i inlärningsstadiet.

Dator

Har du tillgång till en dator i ditt hem?

	Procent	Antal
Ja	96.0%	218
Nej	4.0%	9

Hur kunnig är du på att använda en dator?

	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en dator	71.7%	162
Jag kan använda dator men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	21.2%	48
Jag kan inte tillräckligt om datorn för det jag vill använda datorn till	6.2%	14
Jag kan inte alls använda dator	0.4%	1
Vet inte	0.4%	1

Hur tycker du det är att använda dator?

	Procent	Antal
Lätt	53.6%	113
Varken lätt eller svår	36.5%	77
Svårt	9.5%	20
Vet inte	0.5%	1

Har du några hjälpmedel till din dator?

	Procent	Antal
Ja	26.9%	58
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	8.3%	18
Nej	55.1%	119
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	6.0%	13
Vet inte	3.7%	8

Markera gärna vilka hjälpmedel du använder i din dator!

	Procent	Antal
Dikttering/röststyrning	6.0%	7
Förstoring	37.1%	43

Rättstavning	62.1%	72
Punktskriftsdisplay	6.9%	8
Speciell mus	13.8%	16
Speciellt tangentbord	8.6%	10
Syntolkning i filmer	7.8%	9
Talsyntes/uppläsningprogram	32.8%	38
Textremsa i filmer	16.4%	19
Tal till text	11.2%	13
Annat - beskriv vilket	16.4%	19

Annat – beskriv vilket

Appar för kalender, komihåg, projektplanering osv
De hjälpmedel jag har kryssat i finns i operativsystemet
Extra stor muspekare.
Förstorade klisterbokstäver som sitter på tangenterna på tangentbordet
Inget
Jag minskar bildskärmen kontrast när jag har migrän när jag jobbar.
Separat extra stor skärm
Siffer tangentbord till vänster
Skulle behöva: Blåjusfilter
Talsyntes
Tillägg: Mycket av detta gäller mobiler och surfplattor också
konrast och ljus och gärna gärna lite större text på verktygsmenyn undvika för mkt vitt badgrund och bra färg på texterna
mousetrapper
slulle behöva ett tryckhjälpmedel
text!!! afasi!
zoomtext med inverterad text bla
ögonstyrning för mus

Surfplatta

Har du tillgång till en surfplatta?

	Procent	Antal
Ja	60.8%	138
Nej	38.8%	88
Vet inte	0.4%	1

Hur kunnig är du på att använda en surfplatta?

	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en surfplatta	59.8%	128
Jag kan använda surfplatta men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	18.2%	39
Jag kan inte tillräckligt om surfplattan för det jag vill använda surfplattan till	8.4%	18
Jag kan inte alls använda surfplatta	5.6%	12
Vet inte	7.9%	17

Hur tycker du det är att använda en surfplatta?

	Procent	Antal
Lätt	54.0%	74
Varken lätt eller svår	36.5%	50
Svårt	9.5%	13

Har du några hjälpmedel till din surfplatta?

	Procent	Antal
Ja	22.6%	31
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	7.3%	10
Nej	61.3%	84
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	2.9%	4
Vet inte	5.8%	8

Beskriv gärna de hjälpmedel du har i din surfplatta

Inga (2)
Talsyntes (2)

VoiceOver. Legimus. Poddar.
Appar för kalender, påminnelser, komihåg, projektplanering, bankappar, FK, apotek osv
Appar, t ex för foto och recept samt ett tangentbord där jag kan hålla nere och dra när jag skriver. Det går fortare.
Appar.
Det är min sambos platta, så jag vet inte riktigt vad som finns på den.
Dialog Comai
Externt tangentbord om det nu ska klassas hjälpmedel, det är standardutrustning på de flesta datorer
Förstoring, förstora textstorlek och talstöd.
Hangu, timetimer, Simple Minds, vanlig kalender, diktafon, Oribi Writer,
I min Ipad finns röststyrning och bra uppläsningfunktioner.
Inga vad jag vet
IntoWords, Kartor (inbyggd), kalendern (inbyggd), Pocket Scan, Skolstil, Bluefire Reader, Story Tell, Speak it, Voice SMS, Antäckningar, iBook (läskpermen), SwiftKey (ordprediktion), Prismo, AudioNote, ProbioWrite, Legimus, Blinfo (orienteringsapp), Daisy Reader, Dysse-appen, Saol-appen, Kalkylatorn, Clario Scanpen, ILT-inlästningsstjänst, SayHi (översättning), Clario-speak, Read to Go
Jag använder de inbyggda funktionerna och appar som har jag har nytta av. Vad exakt menar ni med "hjälpmedel"?
Jag tycker att det är så svårt så jag försöker inte ens att använda surfplatta. Men svårigheten ligger i att jag inte förstår vad jag ska göra för att komma vidare.
Kalender
Kom ihåg app
Korsord och pussel för att träna minnet. Kartor för planering. Läkemedels-app. App med magasin/tidningar så jag slipper gå ut och köpa. Väder-appar för planering.
LinkedIn, mejl.
Massor
Men jag har ju inga.
Samlat mina lösen.
Samma som på min smartphone.
Samma som på telefonen, samt en live scribe smartpenna.
Samma som till telefonen, de är synkade med varandra.
Se mitt svar under "smart telefon";.
Skärmläsningprogram

Som för telefonen, jag vill kunna använda den som dator som jag kan prata med och kunna skriva ut från den.

Stavning

Tangentbord

Textning

Totalkonversationsappar för samtal. Önskar fler tillgänglighetsverktyg där ljud blir till text och/eller teckenspråk.

Tror inte jag har några.

Uppläsning

Voce over, zoom och talfunktioner, kapten mobil mm

bra kontrast på texterna och undvika för mkt vitt badgrund

frågorna för allmäna; det är ju software som avgör användbarheten... OBS alla tror att bara man lär sig/går datakurs så är problemet löst; det hjälper INTE!

jag tror jag har appar, men hur som helst just nu kan jag inte använda den då jag kan inte komma in eftersom jag förstår inte när eller hur jag fick en lösenord som jag inte heller kommer ihåg, och därför surfplattan ligger i en byrålådan.

play funktioner

svensk talsyntes, diktering bla på svenska, Legimus, skaning av inbetalningskort etc

tal till text. talsyntes. oribi Writer rättstavning

Bakgrundsuppgifter

Vilket år är du född?

Antal	Årtal
10	1970
9	1968
8	1945
8	1972
7	1958
7	1962
7	1967
6	1952
6	1956
6	1965
6	1978
6	1980
6	1985
5	1951
5	1955
5	1961
5	1964
5	1966
5	1973
5	1974
5	1986
5	1991
4	1944
4	1948
4	1975
4	1981
4	1983
4	1992
3	1946
3	1949
3	1950
3	1954
3	1957
3	1960
3	1971
3	1979

3	1982
2	1942
2	1943
2	1963
2	1969
2	1976
2	1977
2	1987
2	1989
1	1916
1	1929
1	1932
1	1939
1	1947
1	1953
1	1984
1	1990
1	1993
1	1994
1	1996
1	2008 och 1967
1	2956
1	450630

Vilken är din könstillhörighet?

	Procent	Antal
Man	26.1%	59
Kvinna	70.4%	159
Annan	1.3%	3
Jag vill inte svara på den frågan	2.2%	5

I vilket län bor du?

	Procent	Antal
Stockholms län	46.5%	105
Uppsala län	5.8%	13
Södermanlands län	3.5%	8
Östergötlands län	4.9%	11
Jönköpings län	1.3%	3

Kronobergs län	0.9%	2
Gotlands län	0.4%	1
Blekinge län	0.9%	2
Skåne län	14.2%	32
Hallands län	1.8%	4
Västra Götalands län	5.8%	13
Värmlands län	0.4%	1
Örebro län	5.8%	13
Västmanlands län	0.9%	2
Dalarnas län	1.3%	3
Gävleborgs län	0.4%	1
Västernorrlands län	0.9%	2
Jämtlands län	1.8%	4
Västerbottens län	1.8%	4
Norrbottens län	0.9%	2

I vilken typ av ort bor du?

	Procent	Antal
Stad	76.2%	170
Mindre samhälle	15.7%	35
Landsbygd	7.6%	17
Vet inte	0.4%	1

I vilken typ av boende bor du?

	Procent	Antal
Hyseslägenhet, vanlig	35.0%	79
Bostadrättslägenhet	35.0%	79
Villa	27.0%	61
Gruppboende	0.4%	1
Servicelägenhet	0.9%	2
Annat stödboende	0.4%	1
Annat, beskriv vilket	1.3%	3

Annat, beskriv vad

Bor hemma hos föräldrar
Radhus
bor i kollektivhus

Bor du tillsammans med någon som har en funktionsnedsättning?

	Procent	Antal
Ja	19.6%	44
Nej	78.2%	176
Vet inte	2.2%	5

Vilken är din högsta avslutade utbildning?

	Procent	Antal
Högskola eller universitet	100.0%	227

Vilket eller vilka av följande tycker du stämmer på din nuvarande situation?

	Procent	Antal
Arbetar	47.8%	108
Arbetslös	6.6%	15
Hemma med barn	0.4%	1
Hemmafru/Hemmaman	0.9%	2
Pensionär	21.7%	49
Sjukskriven	10.6%	24
Sjukersättning/Förtidspensionär	21.7%	49
Daglig verksamhet	2.7%	6
Aktivitetsersättning	2.7%	6
Studerar	8.8%	20
Annat, beskriv vad	7.1%	16
Vet inte	0.4%	1

Vilken inkomst har du per månad?

	Procent	Antal
0 – 17 999 kronor per månad	41.0%	91

18 000 – 25 000 kronor per månad	17.6%	39
Över 25 000 kronor per månad	36.0%	80
Vet inte	5.4%	12

Hur fick du information om den här undersökningen?

	Procent	Antal
Via e-post	37.1%	83
Via Facebook	34.8%	78
Via en tidning	1.8%	4
En vän tipsade mig	4.9%	11
Från min organisation	27.7%	62
Annat, beskriv hur	6.3%	14

Annat, beskriv hur

Afasihuset Örebro (2)
Begripsam
Facebook
Från Träffpunkt Bron
Nyhetsbrev från HSO Stockholm
RSMH
SDR, Sveriges Dövas Riksförbund
Tidningen var SRF perspektiv.
Via min fru
afasi
genom Begripsam
på mötet om Internet ABF
surfade på hjärnkraft, OBS ej sett det via MSmedia el Neuroförbundet...!

Är det något du vill tillföra?

Några kommentarer (syntetiskt tal) Jag får meddelande ,Therewas an error on your page innan jag började med fråga ett. Viss info är på engelska Ex There was an error on your page. Please correct any required fields and submit again. Go to the first error Frågor om internet ...

iPhone med VoiceOver är nog det bästa som hänt när man är blind. Det viktiga är dock att det finns bra utbildning på hur man använder denna funktion och telefonen som helhet. Det är också viktigt att det kommer bra appar till telefonen som fungerar med VoiceOver. Det är också viktigt att få reda på

vilka appar som är bra när man ser dåligt eller inget. Det vore fantastiskt om någon kunde ta fram en enkel och funktionell handbok till hur VoiceOver används så att man kan sprida den fantastiska funktion och detta hjälpmedel till många fler! Kommentarer som jag gjort i denna undersökning har jag gjort genom att diktera in svaren med iPhones dikteringsfunktion.

Arbetar inte heltid sedan jag blev sjuk

Att undvika att använda it till att exempelvis boka vård behöver inte betyda att man har svårt att göra det utan att man faktiskt inte vill göra sådant på nätet.

Bor tillsammans med en person som har dyslexi.

Bra initiativ

De är lätta att tappa och går lätt sönder. Fattar ofta inte om de gått sönder eller om jag gör något fel.

Den datorn jag använder är kombinerad dator och surfplatta. Mycket svårt att hitta en mobiltelefon med extra stor skärm tex 6 tum. Har ingen synskada mer än normal kraftig synnedläggning och ek rätt till synhjälpmedel

Det enda som är knepigt är att förnya sitt bank-id, vilket på min bank kräver en dator eller besök på en bank. Jag klarar det men inte alla gör det.

Det finns många bra funktioner på mobiler surfplattor samt datorer som underlättat för många i skolarbetet i arbetslivet och hemma. tyvärr är det många som ej känner till vad som finns och hur man använder dem. Det är den stora utmaning att sprida kunskap om de olika hjälpmedlen digitala verktygen och hur de används.

Det har gått bra att svara på enkäten med skärmläsare.

Det måste finnas många olika sätt att ta kontakt med vård och tandläkare - inte bara via internet.

Det är illa att ungdomar/barn inte får använda sina hjälpmedel i skolan vid provsituationer. Som vuxen får jag alltid använda mina hjälpmedel. missuppfattar mycket om jag inte hör ordäntligt.

Det är jobbigt att vissa appar bara finns för iPhone eftersom jag har Android.

Detta formulär var ej 100% användarvänligt för att använda i mobilen. Varför var det ingen talsyntes kopplad direkt till formuläret?

För mig är sociala relationer i verkliga livet det som är jobbigt. Internet är en baggis. Internet har förenklat mitt liv så mycket. Jag handlar till och med mat genom internet, och slipper trängas i affärer (vilket jag avskyr).

För min egen del kan det se bra ut men just för internet och datorer har jag inga problem

För människor med sociala funktionsnedsättningar, tror jag en digitaliserad livsstil är lättare, då man inte behöver kunna sociala signaler på samma sätt som om man träffar människor i verkliga livet.

God man Vill ha en blogg, men har svårt att starta en

H

Handikappförbundens bör ha fler datakurser.

Hur kunnig är du på att använda en smart telefon? - endast iphone

Ibland kunskapen jag behöver för att göra min vardagsliv mindre beroende (data, smartphone, surfplatta) och ännu mera självständig, finns hos människor som sprider den som sin försörjning, alltså det kostar. Det är osmart, för att vara mindre självständig kostar samhället högre skatt, skatter som även den som håller inne med kunskapen jag behöver måste vara med och betala.

Inte fått någon hjälp alls från vården/kommunen kring detta Telefoner, dator, uppkoppling krånglat mkt och haft svårt att hitta hjälp med detta samt hänga med i teknikutvecklingen. Trafikskadad sedan 2002

Internet underlättar väldigt mycket för mig. Internet i sig kompenserar för en del av de svårigheter jag har i vardagen (under och efter skov). Internet hjälper mig t ex att umgås/ha kontakt med andra, göra ärenden, ta till mig information. Internet är ett väldigt viktigt sätt för mig att få kontakt med andra med samma diagnos.

Ja: - Vad är skillnaden mellan Blind och Gravyt synskadad. - Varför saknas "Nedsatt syn"? - Hur definierar ni hjälpmedel? - Varför frågar ni inte vilka utmaningar man möter när man använder mobil/dator/platta samt om/hur man löser dessa utmaningar?

Jag arbetar 50% och har sjukersättning på 50%. Jag har angett min deltidslön + sjukersättning, inte min lön på heltid.

Jag bor utanför stad och har ingen att fråga till råds.

Jag har ett arbete där jag arbetar med datorer och surfplattor och hur de kan vara till stöd för personer med olika funktionsnedsättningar.

Jag har hjälp av att min man är systemutvecklare och en fena på datorer. En snappar upp en del på vägen.

Jag har läst datavetenskap på universitet

Jag har turen att arbeta på ett arbetsplats där vi informerar om kognitivtstöd till personer med funktionsnedsättning så jag har fått lära mig mycket om hur jag kan använda internet och olika appar som stöd i min vardag och arbete där. När jag började arbeta där så fick jag en handdator på en gång för att det skulle underlätta för mig. Sen när iPhonen kom så fick jag en som arbetshjälpmedel.

Jag kan hantera och använda sakerna men det tar tid och kraft att lära mig. När jag t.ex. skaffade min smartfone kände jag först efter något år att jag kunde använda den på ett avslappnat sätt. Det är likadant med allt nytt, beställa saker på nätet t.ex. det tar lång tid och kraft att lära mig det.

Jag lyssnar på webbradio om teknik och vetenskap. Det är vad jag mest använder internet till.

Jag saknar frågor om hur medlemmar/människor kommunicerar. Hur används prylen. Mejl, FB, chatt, blogg, titta på hemsidor och bloggar för att få information. Utveckla begreppet sociala medier. Att kommunicera med medlemmar i en förening är inte lätt. Folk använder sms, mejl, FB, Viber, WhatsApp, röstsamtal inkl Skype mm

Jag skulle vilja att det fanns kurser i det jag behöver kunna så jag kan täppa till mina luckor och få

möjlighet att använda t.ex appar som hjälpmedel. Jag skulle vilja ha rätt till att få t.ex en mus som är rätt för mig som hjälpmedel fast jag inte har ett arbete.

Jag tycker att många försäljare av dessa tekniska produkter inte är tillräckligt kunniga/ villiga att förklara det man behöver veta. Jag tycker det borde vara en generell regel att man använder hyfsat stor text och svart text och sedan anpassar design av sidorna efter det. Då slipper vi som använder zoomtext förstora så mycket vilket gör det svårt att få någon som helst överblick! Det finns ju utrymme i datorn, det är ju inga A4- ark man jobbar med!

Jag upplever inga större svårigheter att använda internet eller dator telefon, surfplatta. Har inga hjälpmedel, men använder inställningen för ljusstyrka flitigt då jag periodvis är väldigt ljuskänslig. Ibland när layouten på hemsidor och i appar ändras kan det bli väldigt besvärligt med ljuset.

Jag vet inte hur ni sprider information om denna enkäten. Men sättet som jag läser det på är det nästan redan förutsatt att deltagare använder internet och dator. Så själva sättet att genomföra undersökningen utesluter att ge en bra bild för att icke-användare uteslutas/är svårt nåbar. Det skulle vara bra att få professionen involverad så att dem kan sprida information om enkäten och fråga sina patienter/brukare att delta. Och erbjuda hjälp med att fylla i. Alltså fundera allvarligt på vilka deltagare man får redan genom sättet ni genomför och har lagt upp och spridit enkäten. Sen undrar jag om det finns möjlighet att jag kan få det jag har fyllt i. Skulle gärna vilja använda vissa delar av information till mig själv och mitt engagemang inom "digital utanförskap".

Jag är förälder till ett barn med en ovanlig progressiv diagnos, så frågorna borde anpassas och ändras till den gruppen

JÄTTEBRA o JÄTTEVIKTIGT!!! Jag arbetar och måste sedan 10 år använda dator som "hjälp"; men för mig blir det "stjälp"; jag kan inte få anpassning för mjukvaran är inte gjord/köpt så att det är möjligt!! Därför riskerar jag och andra funktionshindrade bli arbetsoförmögna, istället för tvärtom...!

Landstingens syncentraler måste erbjuda betydligt mer utbildning i hur en skall hantera sina datorbaserade hjälpmedel. Det är extra viktigt nu när samhället blir alltmer digitaliserat.

Lycka till med resultatet.

Låt personer med funktions hinder testa produkterna före de börjar att säljas...

Mer hjälp med stavning på sin dator.

Många synskadade är ljuskänsliga och kan inte använda t.ex. smartphoner i dagsljus eller i lokaler med för mycket ljus. Kunskapen om detta hos affärsinnehavare, t.ex. apoteken, är mycket liten.

Nej

Nuvarande situation - annat = arbetstränar 2 h / dag hos annan arbetsgivare än den jag är sjukskriven från.

På frågan om "min nuvarande situation" har jag svarat både arbetslös och Sjukersättning då jag har sjukersättning på 25% och är arbetssökande därutöver.

På frågan om inkomst borde det stå om ni menar före eller efter skatt. Min uppgift gäller före skatt.

Som gravt synskadad upplever jag hur mycket snabbare personer som har fullgod eller hyffsad syn kan hantera olika funktioner som facebook, företags och myndigheters hemsidor minst 10 ggr snabbare än vad jag kan.

Tack!

Talsyntes underlättar slltid och snart behöver vi inte skriva utan kan tala och skicka filmer till varandra

Vi med problem bortglömda. Handeln / It företag vet inget kring personer med medicinska problem / funktionsnedsättning

alla dessa ovan beskrivna internetmaskiner behöver bli lättare att hantera även för äldre människor apparaterna finns för det mesta lättillgängliga , det svåra är att få tillräcklig, kunnig och för funktionshindret pedagogisk handledning för att använda dem.

Även denna går inte att ge svar på samtliga frågor då markeringen inte fastnar. EX Bor i Stad! Studerar, Bor tillsammans med person som ej har funktionsnedsättningar m.m. Ange hur lång tid det normalt tar att svara på enkäten!!!!

Ålderspensionär tidigare sjukpension Har arbetat 75 procent fram till 10 år sedan. Blev rullstolsbunden efter infektion när jag inte kunde gå längre. Har ingen höftkula vänster ben. Bröstcancer har kommit tillbaka.

Begripsam AB

Begripsam AB bedriver verksamhet i syfte att bidra till universellt utformade produkter och tjänster som tillgodoser alla användares behov. Vi utvecklar och tillämpar metoder så att alla, oavsett förmåga kan vara med och påverka hur produkter och tjänster ska vara utformade.

Vi bedriver forskning och utveckling i egen regi eller i samverkan med andra som delar vår vision. Våra metoder och arbetssätt har sin grund i forskning och i våra egna levda erfarenheter. Vi har ett nära samarbete med Föreningen Begripsam.

Vi är experter på hur man i design- och utvecklingsprocesser ska ta hänsyn till högt ställda krav på tillgänglighet, användbarhet och användarupplevelser även när användare har olika funktionsnedsättningar eller på andra sätt avviker från det som anses normalt eller genomsnittligt. Vår spetskompetens ligger i kunskap om psykiska och kognitiva funktionsnedsättningar.

Det yttersta syftet med vår verksamhet är att bidra till ett samhälle där alla människor kan uppfylla sin fulla potential.

Tillsammans med medlemmarna i Föreningen Begripsam deltar vi i standardiseringsarbete på svensk och internationell nivå. Vår VD, Stefan Johansson, är invited expert i W3Cs Cognitive Task Force och som en av grundarna av Funka Nu AB har Stefan satt standarden för hur man arbetar med tillgänglighet på webben i Sverige.